

KOLOMBİYA

SAVUNMA SANAYİ SEKTÖRÜ PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

Tarih : 19 Nisan 2025

Raporu Hazırlayan: Bogota Ticaret Müşavirliği – Muhammet Hartavi

1. Ülke Pazarında Savunma Sanayi Sektörü

Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü (SIPRI), 2024 yılında küresel askeri harcamaların 2,443 trilyon dolara ulaştığını tahmin etmektedir. Yine küresel savunma pazarının 2024'te 491,06 milyar dolardan 2025'te 527,06 milyar dolara çıkması öngörülmektedir. Havacılık ve savunma malzemeleri pazarı büyüklüğünün ise 2025'teki 23,81 milyar dolar seviyesinden 2033'te 35,82 milyar dolara çıkması öngörülmektedir.

Kolombiya'nın savunma bütçesi küresel savunma sanayi bütçesinin küçük bir yüzdesini oluşturmakla birlikte (toplam dünya savunma bütçesinin %1'inden az), Latin Amerika'nın en büyük bütçesini temsil etmektedir. 2025-2029 döneminde yıllık ortalama %6 oranında Kolombiya savunma harcamalarının büyümesi beklenmektedir. Kolombiya ordusu Latin Amerika'nın en büyük ve en donanımlı ordularından birisi olarak bölgede görülmekte olup Dünyanın 19. en büyük, bölgenin ikinci en büyük ordusuna sahip olduğu bilinmektedir (Global Firepower, 2024).

Kolombiya'nın savunma bütçesi, GSYİH'sinin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Yine, Kolombiya Latin Amerika'da bütçesinden savunma sanayine en yüksek oranda tahsisat yapan ülke konumundadır. Aşağıdaki tablodan da görüleceği üzere kamu bütçesinin yaklaşık %10'u her sene güvenlik ve savunma harcamalarına ayrılmaktadır. 2024 Yılı için merkezi hükümet tarafından ayrılan bütçe yaklaşık 10,65 milyar dolardır.

Tablo.1 Kolombiya Yıllık Savunma Harcamaları

Kolombiya Savunma Bütçesi	2020	2021	2022	2023
Kişi Başına Savunma Sanayi Harcaması (\$)	187,6	197,6	186,2	205,5
Yıllık Toplam Askeri Harcama (milyon \$)	9.554	10.180	661	10.701
Savunma Harcamalarının Milli Gelire Oranı (%)	%3,5	%3,2	%2,8	%2,9
Kamu Harcamalarında Savunma Harcamalarının payı (%)	%10,5	%9,3	%8,2	%8,3

Kolombiya savunma sanayi, ağırlıklı olarak dışa bağımlı olup üretim açısından gelişmemiş bir durumdadır. Özellikle INDUMIL (Kolombiya Askeri Sanayi), CIAC (Kolombiya Havacılık Endüstrisi Şirketi) vb. kamu şirketleri aracılığı ile know-how birikimine ve yerli üretimde kapasite oluşturulmasına çalışılmaktadır. Kolombiya'da tek yasal ve en büyük alıcı kamu olup iç piyasada sınırlandırılmış bir tabanca ithalatı pazarı da mevcuttur.

Kolombiya Savunma Sektörüne İlişkin güncel faaliyet ve gelişmelere ilişkin detaylı bir not Ek-1'de sunulmaktadır.

2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti

Savunma Sanayi kapsamına giren ürün çeşitleri ve sınıflandırması benzerlik göstermekle birlikte bazı farklılaşmalar da olabilmektedir. Özellikle birçok sektörde kullanılabilen ürünlerin Gümrük Tarife Cetvellerinde kullanım amaçlarına göre sınıflandırılmaları pek yapılmamakta ve istatistiklerde farklılıklara neden olabilmektedir. Bununla birlikte Ek-2'de sunulan Türkiye-Kolombiya Gümrük Tarife Pozisyonları karşılaştırma tablomuzdan da görüleceği üzere savunma sektörüne ilişkin sınıflandırmalarda iki ülke arasında ciddi farklılıklara rastlanılmamıştır. Havacılık sektörü ürünleri bu çalışma kapsamı dışında tutulmuştur.

2.1 a) Savunma Sanayi Sektöründe Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği Ülkeler

Ülke	2024 İthalat Değeri (FOB \$)	Pay (%)
ABD	37.728.915	64,99
İngiltere	4.924.940	8,48
Türkiye	4.187.494	7,21
İspanya	2.501.893	4,31
İsrail	1.771.457	3,05
Brezilya	1.122.956	1,93
İtalya	1.017.601	1,75
Meksika	995.628	1,71
G.Kore	752.521	1,30
Yunanistan	746.799	1,29
Hindistan	729.793	1,26
Çin	489.909	0,84
Kanada	415.006	0,71
Çekya	314.358	0,54
Kolombiya	112.820	0,19
Fransa	68.376	0,12
İsviçre	64.884	0,11
Almanya	59.855	0,10
Avusturya	18.422	0,03
G.Afrika	18.151	0,03
Diğerleri	15.166	0,03
Toplam	58.056.942	100,00

b) Savunma Sanayi Sektöründe Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştiren İthalatçı Firmaları

İthalatçı	2024 İthalat Değeri (FOB \$)	Pay (%)
Kolombiya Ulusal Ordusu	30.217.339	52,05
Kolombiya Hava Kuvvetleri	8.929.095	15,38
Ind Militar Indumil	8.296.954	14,29
Weatherford Colombia Ltda	1.195.493	2,06
Armada Nal Min de Defensa Nal	1.152.573	1,99
Halliburton Latin America S R L Suc Col.	1.022.004	1,76
Setip Ingenieria S A	907.813	1,56
Fondo Rotatorio de La Policia Nal	638.119	1,10
Lizarazo Bonilla Raul	576.250	0,99
Schlumberger Surencos S A	515.226	0,89
Expro Gulf Ltda	478.742	0,82
Eagle Commercial Sa	474.865	0,82
Corp de Ciencia y Tec Para El Desar.	437.769	0,75
Invs Universal de Deportes S A S	335.523	0,58

Tovar Deaza Diego	270.612	0,47
Summum Energy Sas	244.073	0,42
Erazo Valencia S A	236.158	0,41
Kodiak Services Intl Inc	234.207	0,40
Fijaciones Torres S A	193.382	0,33
Avianca SA	191.947	0,33
Diğerleri	1.508.798	2,60
Toplam	58.056.942	100,00

c) Savunma Sanayi Sektöründe Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İhracatçı Firmalar

İhracatçı	2024 İthalat Değeri (FOB \$)	Pay (%)
US Department of Defense	27.614.332	47,56%
Martin Baker Aircraft Company SA	3.674.275	6,33%
Altek Döküm Hadde Mamülleri San. ve Tic. AŞ	2.204.113	3,80%
Dm Aircraft Service Inc	1.551.083	2,67%
Owen Oil Tools Lp	1.474.287	2,54%
M G Suber and Associates	1.278.465	2,20%
Mba SA Martin Baker Argentina	1.222.905	2,11%
Cia Brasileria de Cartuchos C B C	1.115.586	1,92%
Zac Perforating SA de CV	945.449	1,63%
Israel Weapon Industries Ltd	921.214	1,59%
Star Defense Logistics and Engineering Sl	904.350	1,56%
Skc International Llc	896.294	1,54%
Martin Baker Aircraft Co Ltd	826.126	1,42%
Fenix Air Inc	758.271	1,31%
Sunlight Group Energy Storage Systems	746.799	1,29%
Rashtriya Metal Industries Ltd	729.793	1,26%
Geodynamics Inc	696.904	1,20%
Core Lab Owen Oil Tool Lp	682.289	1,18%
Poongsan Corp	611.854	1,05%
Glock International SA	541.379	0,93%
Diğerleri	8.661.173	14,92%
Toplam	58.056.942	100,00%

2.2 a) Savunma Sanayi Sektöründe Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği Ülkeler

Ülke Adı	2024 Yılı İhracat Değeri (FOB \$)	Pay (%)
ABD	23.664.239	84,46
Şili	1.548.510	5,53
Dominik Cum.	1.357.909	4,85
Brezilya	513.600	1,83
Guyana	399.566	1,43
İspanya	224.787	0,80

Guatemala	219.880	0,78
G. Afrika	78.912	0,28
El Salvador	5.225	0,02
Ekvator	2.262	0,01
Diğerleri	3.201	0,01
Toplam	28.018.092	100,00

b) Savunma Sanayi Sektöründe Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği İthalatçı Firmalar

İthalatçı	2024 Yılı İhracat Değeri (FOB \$)	Pay (%)
ABD Uluslararası Uyuşturucu Birimi	17.292.000	61,72
ABD Savunma Bakanlığı	6.146.135	21,94
ABD Savunma Bakanlığı Özel Araç Birimi	1.548.510	5,53
Dominik Ordu Komutanlığı	1.357.909	4,85
Psa Management and Aircraft Services Llc	505.000	1,80
Orica Caribe S A	399.566	1,43
Star Defense Logistics And Engineering S L	224.787	0,80
Guatemala Savunma Bakanlığı	219.880	0,78
Us Gov Llc	127.800	0,46
Commercial Jet Inc Agg	90.000	0,32
Diğerleri	106.504	0,38
Toplam	28.018.092	100,00

c) Savunma Sanayi Sektöründe Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştiren İhracatçı Firmalar

İhracatçı	2024 Yılı İhracat Değeri (FOB \$)	Pay (%)
Fondo Rotatorio de La Policia Nal	17.292.000	61,72
Ejercito Nal Contaduria Principal Comando	6.146.135	21,94
Ind Militar Indumil	2.056.267	7,34
Armor International Sa	1.548.510	5,53
Invs Lutotano S A S	505.000	1,80
Dynamic Trading Solutions S A S	224.787	0,80
Armada Nal Ministerio de Defensa Nal	127.965	0,46
Fuerza Aerea Col Comando F A C	90.000	0,32
Nediar S A S	8.600	0,03
Avianca SA	7.487	0,03
Diğerleri	11.340	0,04
Toplam	28.018.092	100,00

2.3 Savuma Sanayi Sektöründe Ülkenin Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler

GTP Adı	2024 İthalat Değeri (FOB \$)	Pay (%)
8710000000 -Tanklar ve Diğer Zırhlı Muharebe Araçları - Silahları Dahil; Parçaları	23.305.342	40,14

8805100000 - Uçakların Fırlatılmasına Yönelik Aparatlar ve Cihazlar ve Bunların Parçaları; Uçak Gemilerine İnmeye Yönelik Cihazlar ve Cihazlar ve Benzer Cihazlar ve Cihazlar - ve Bunların Parçaları	5.769.494	9,94
9306909000 - Bombalar - El Bombaları - Torpidolar - Mayınlar - Füzeler ve Diğer Mühimmat Parçaları	4.602.027	7,93
9301902200 - Baskınlı Kanonlu Diğer Uzun Silahlar - Yarı Otomatik	3.463.708	5,97
9305990000 - 93.02 ila 93.04 Pozisyonlarındaki Eşyanın Diğer Parçaları ve Aksesuarları	3.124.653	5,38
3602009000 - Hazırlanmış Dms Patlayıcı -Barut Hariç	2.856.078	4,92
3602001900 - Organik Nitrat Türevlerden Hazırlanan Dms Patlayıcı	2.625.056	4,52
9302002100 - Tek Kanonlu Tabancalar - Yarı Otomatik	2.508.865	4,32
9306309000 - Diğer Fişeklerin Parçaları - 93.01 ila 93.04 Pozisyonlarındaki Diğer Silahlar İçin	1.115.927	1,92
9306303000 - Dms Kartuşları	825.926	1,42
9301909000 - Diğer Savaş Silahları - Tabancalar Hariç - Tabancalar ve Kesici Aletler	747.238	1,29
9305202900 - 93.03 Pozisyonundaki Uzun Silahların Diğer Parça ve Aksesuarları	665.128	1,15
9305911100 - Tetik Mekanizmaları - Makineli Tüfekler İçin - Makineli Tüfekler ve Makineli Tüfek Tabancalar (Makineli Tüfekler) veya Düz veya Çizikli Biçimli Uzun Silahlar - 93.01 Pozisyonunda Yer Alan	652.044	1,12
9306901100 - Savaş Silahlarına Yönelik Mühimmat	578.943	1,00
9303900000 -Barut Yanmasını Kullanan Diğer Ateşli Silahlar ve Benzer Cihazlar (Örneğin: Roketatar Silahları ve Yalnızca İşaret Roketleri Atmak için Tasarlanmış Diğer Cihazlar - Boş Silahlar ve Tabancalar - Öldürücü Silahlar	485.229	0,84
9304009000 - Diğer Silahlar (Örneğin: Uzun Silahlar ve Yaylı veya Gazlı Tabancalar-Bontonlar)- 93.07 Pozisyonundakiler Hariç	477.801	0,82
8906100000 - Savaş Gemileri - Kürekli Gemiler Hariç	437.769	0,75
3601000000 - Toz Barut	426.613	0,73
9305919000 - 93.01 Pozisyonundaki Savaş Silahlarının Diğer Parçaları ve Aksesuarları	423.648	0,73
9304001000 - Diğer Basınçlı Hava Silahları - 93.07 Pozisyonundakiler Hariç	360.826	0,62
Diğerleri	2.604.626	4,49
Toplam	58.056.942	100,00

2.4 Savunma Sanayi Sektöründe Ülkenin Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler

GTP Adı	2024 İhracat Değeri (FOB \$)	Pay (%)
8802120000 - Helikopterler - Boş Ağırlığı 2000 Kg'dan Fazla Olanlar	17.292.000	61,72
9301902200 - Baskınlı Kaynak Kanonlu Diğer Uzun Silahlar - Yarı Otomatik	2.375.230	8,48
9305990000 - 93.02 ila 93.04 Pozisyonlarındaki Eşyanın Diğer Parçaları ve Aksesuarları	2.313.506	8,26

8710000000 - Tanklar ve Diğer Zırhlı Muharebe Araçları - Silahları Dahil; Aksam Parçaları	1.773.297	6,33
9301101000 - Topçu Parçaları (Örneğin: Kanonlar, Howwıchler ve Havanlar) - Kendinden Hareketli	824.977	2,94
9305202900 - 93.03 Pozisyonundaki Uzun Silahların Diğer Parça ve Aksesuarları	647.100	2,31
8802301000 - Uçak - Harici Ağırlığı 2.000 Kg'dan Daha Fazla Fakat 15.000 Kg'dan Daha Az veya Eşit Olan - Azami Kalkış Ağırlığı 5.700 Kg'dan Daha Az veya Eşit Olan - Askeri Kullanım İçin Özel Olarak Tasarlananlar Hariç	505.000	1,80
9301902300 - Baskınlı Kononlu Diğer Uzun Silahlar - Tam Otomatik	488.671	1,74
9306901100 - Savaş Silahlarına Yönelik Mühimmat	406.212	1,45
3602001900 - Organik Nitrat Türevlerden Hazırlanan Dms Patlayıcı	399.566	1,43
Diğerleri	992.534	3,54
Toplam	28.018.092	100

3. Sektörde Ülkemiz ile İhracat/İthalat

3.1 Sektörde Kolombiya'nın Ülkemize İhracatı

Kolombiya'dan ülkemize son on yılda kayıtlara geçen herhangi bir savunma sanayi ürünü ihracatı bulunmamaktadır.

3.2 Sektörde Ülkemizin Kolombiya'ya İhracatı (\$)

GTP Kodu	GTP Adı	2020	2021	2022	2023	2024
930690	Bombalar, El Bombaları, Torpidolar, Mayınlar, Güdümlü Mermiler vb. Harp Mühimmatı, Mermiler	1.717.426	1.536.283	1.014.740	225.016	464.536
930390	Bir Patlayıcının İtiş Gücü ile Çalışan Diğer Ateşli Silahlar, vb.	10.692.209	6.752.649	3.143.437	2.238.525	265.430
930630	Diğer Fişekler ve Bunların Aksam ve Parçaları	83.000	322.500	346.013	180.625	211.100
930591	93.01 Pozisyonundaki Harp Silahları için Aksam ve Parçalar				27.368	146.164
930320	Diğer Spor, Av veya Hedef için Yivsiz Tüfekler (Yivli-Yivsiz Kombine Namlulu Olanlar Dahil)	365.809	1.160.826	125.296	419.859	102.000
930629	Havali Silah Kurşunları ve Av Tüfekleri için Fişeklerin Aksam ve Parçaları	723.969	1.167.482	282.482	14.000	37.250
930190	Diğer Harp Silahları			508.740		
930200	Revolverler ve Tabancalar (93.03 veya 93.04 Pozisyonundakiler Hariç)			750		

930330	Spor, Av veya Hedef İçin Yivli Tüfekler		45.400			
930400	Diğer Silahlar (Yaylı, Havalı veya Gazlı Tüfek ve Tabancalar, Vuruş Sopaları Gibi)	34.615	78.886		121.646	
930510	Revolverler ve Tabancalara (93.02) Ait Aksam ve Parçalar	3.500	1.120	2.750	420	
930520	93.03 Pozisyonundaki Tüfeklere Ait Aksam ve Parçalar	100				
930599	93.03 Pozisyonundaki Silahlar (Tüfekler Hariç) ve 93.04 Pozisyonundaki Silahlar İçin Aksam ve Parçalar	1.978	69.471	21	20	
930621	Av Tüfekleri İçin Fişekler	42.599	231.333	15.500		
Genel Toplam		13.665.205	11.365.950	5.439.729	3.227.479	1.226.480

3.3 Sektörde Ülkemizin Kolombiya'ya İhracatı (Kg)

GTP Kodu	GTP Adı	2020	2021	2022	2023	2024
930690	Bombalar, El Bombaları, Torpidolar, Mayınlar, Gündümlü Mermiler vb. Harp Mühimmatı, Mermiler	73.689	95.229	53.715	12.631	31.966
930390	Bir Patlayıcının İtiş Gücü ile Çalışan Diğer Ateşli Silahlar, vb.	339.842	200.751	101.983	74.668	8.925
930630	Diğer Fişekler ve Bunların Aksam ve Parçaları	4.691	16.005	15.117	12.140	12.200
930591	93.01 Pozisyonundaki Harp Silahları için Aksam ve Parçalar				0	0
930320	Diğer Spor, Av veya Hedef için Yivsiz Tüfekler (Yivli-Yivsiz Kombine Namlulu Olanlar Dahil)	13.454	35.626	2.670	10.842	1.360
930629	Havalı Silah Kurşunları ve Av Tüfekleri için Fişeklerin Aksam ve Parçaları	38.664	62.822	14.017	928	2.807
930190	Diğer Harp Silahları			0		
930200	Revolverler ve Tabancalar (93.03 veya 93.04 Pozisyonundakiler Hariç)			10		
930330	Spor, Av veya Hedef İçin Yivli Tüfekler		1.200			
930400	Diğer Silahlar (Yaylı, Havalı veya Gazlı Tüfek ve Tabancalar, Vuruş Sopaları Gibi)	1.616	3.267		10.677	
930510	Revolverler ve Tabancalara (93.02) Ait Aksam ve Parçalar	194	83	126	25	
930520	93.03 Pozisyonundaki Tüfeklere Ait Aksam ve Parçalar	8				
930599	93.03 Pozisyonundaki Silahlar (Tüfekler Hariç) ve 93.04 Pozisyonundaki Silahlar İçin Aksam ve Parçalar	90	1.674	2	1	

930621	Av Tüfekleri İçin Fişekler	3.317	14.868	1.075		
Genel Toplam		475.565	431.525	188.715	121.912	57.258

4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş

4.1 Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler Bogota

Barranquilla, Bogota, Cali, Cartagena ve Medellin Kolombiya'nın başlıca büyük şehirleridir. İş ziyaretleri de genellikle bu şehirlere yapılmaktadır. Ağırlıklı olarak başkent Bogota'da bulunan askeri ve güvenlik sektörü birimleri dışında, Cartagena'da deniz kuvvetlerine ait tesisler ile Tolima şehrinde hava kuvvetlerine ait önemli tesisler bulunmaktadır.

4.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı

Amerika Birleşik Devletleri, Kolombiya ordusuna ve polisine ciddi miktarda ekipman ve finansman sağlamaktadır. 2024 yılı Kolombiya savunma ürünleri ithalatının %65'i ABD'den gerçekleştirilmiştir. Kolombiya'nın savunma pazarı askeri uçaklar, kara araçları, deniz araçları ve insansız hava araçları için uygun pazara giriş imkanları sunmaktadır. 2024 Yılı için Merkezi bütçe verilerine göre, 2024 yılında hükümet tarafından yaklaşık 10,65 milyar ABD doları tutarında bir bütçe savunma sanayine tahsis edilmiştir. Kolombiya'daki güvenlik durumu ve sektördeki ilgili aktörlere ilişkin detaylı bilgiler Ek-3'te sunulmaktadır. Yine, Ek-4 Savunma Bakanlığı Teşkilat Şemasına yer verilmiştir. Son olarak Ek-5'te Kolombiya Silahlı Kuvvetlerine ait Silah, Araç ve Gereçleri envanterine yer verilmiştir.

4.2.1 İlgili Oda/Birlik/Derneğ/STKlar ve İletişim Bilgileri

Kolombiya Savunma Bakanlığı
<https://www.mindefensa.gov.co/>
 Carrera 54 N° 26 – 25 CAN, Bogotá - Colombia.
 PBX (57-601) 315 0111

FECOLSEP (Kolombiya Özel Güvenlik ve Gözetim Şirketleri Federasyonu)
<https://fecolsep.com.co/direccionejecutiva@fecolsep.com.co>
 Cel.3222769677
 Cr 49 D N.O 91-84 Piso 5 Bogotá - Colombia.

4.2.1.1 İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar

DIAN (Gümrük ve Maliye İdaresi)
<https://www.dian.gov.co/dian/cifras/Paginas/EstadisticasComEx.aspx>

Bakanlığımız [Müşavire Danışın](#) uygulaması üzerinden, Ticaret Müşavirliğimiz üyeliği bulunan SICEX (application.sicex.com) veri tabanından elde edilen verilere de erişim mümkündür.

4.3 Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler

Kolombiya'da savunma sanayi ürünleri ithalatı sadece kamu idareleri tarafından yapılabilmekte olup, alım işlemleri G2G (kamudan kamuya) şeklinde gerçekleştirilmektedir.

4.3.1 Sektörde Sevk Öncesi İnceleme Zorunluluğu

Kolombiya’da herhangi bir sevk öncesi inceleme zorunluluğu bulunmamaktadır. Bununla birlikte bazı savunma sanayi ürünlerinin ihracatının izne tabi olduğu durumlar dikkate alınarak, alıcı ilgili kamu idaresinin dış ticaret departmanları ile iletişime geçilmesi, Kolombiya’daki ithalat işlemlerini hızlandırmada yararlı olabilmektedir.

4.4 Sektördeki Önemli Fuarlar ve Tarihleri

EXPODEFENSA (Bienal, savunma sanayinin en önemli fuarı-Milli Katılım)

<https://www.expodefensa.com.co/>

1-3 Aralık 2025

F-AIR (Havacılık fuarı-Bireysel Katılım)

<https://f-aircolombia.com.co/en>

9-13 Haziran 2025

COLOMBIAMAR (Deniz kuvvetleri fuarı- Bireysel Katılım)

<https://colombiamar.co/>

10-12 Mart 2025

ESS (Uluslararası Güvenlik fuarı)

<https://securityfaircolombia.com/en>

27-29 Ağustos 2025

4.5 Sektör Firmalarına Hitap Eden ve Gerçekleştirilmesi Planlanan Ticaret Heyetleri

Kolombiya’ya yönelik olarak planlanan herhangi bir ticaret heyeti bulunmamaktadır. Bununla birlikte, SAHA Kümelenme üyesi firmalarımızın ilerleyen yıllarda Kolombiya’ya bir ziyarete düzenlemesi beklenmektedir.

4.6 Sektörde İhale Süreçlerine İlişkin Bilgiler

İhale tedarik bültenleri yayınlanmamakta ve gönderilmemektedir. İhale süreçleri firma temsilcileri vasıtasıyla veya açık kaynaklara yansıyan haberlere dayanarak ilgili savunma sanayi firmalarımız olası ihale süreçleri hakkında Bogota Askeri Ataşeliğimiz ve Ticaret Müşavirliğimiz tarafından bilgilendirilmektedir. Kolombiya Savunma Bakanlığı, ihaleleri davet usulü ile gerçekleştirilmekte, ilgili proje kapsamında belirledikleri en az 3 firma ile görüşmeler yaparak fiyat teklifleri almaktadırlar. Sonrasında teknik yeterlilik ve fiyat/performans değerlendirmesine tabi tutarak seçim yapmaktadırlar. Bu nedenle Türk savunma sanayi firmalarının Kolombiya Savunma Sanayi Tedarik Sistemine kayıt yaptırmalarında fayda bulunmamaktadır. Söz konusu veri tabanına Türkiye’den ASELSAN ve OTOKAR haricinde kaydolan firmamız bulunmamaktadır.

4.7 Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi

Amerika ülkeleri (ABD, Kanada, Meksika, Karayip ülkeleri, CAN ülkeleri, Mercosur), Avrupa Birliği, EFTA, İsrail ve G.Kore ile STA’lar yürürlüktedir. Ülkemiz, Japonya ve Pasifik İttifakı ile başlayan STA görüşmeleri ise askıya alınmış durumdadır. Savunma Sanayi özelinde, Savunma Sanayi Mutakabat Zaptı (MOU) imzalanmasına yönelik Savunma Bakanlıklarımız arasında görüşmeler devam etmektedir. Mevcut Kolombiya STA’ları listesine ve uygulamalarına ilişkin detaylı bilgilere aşağıdaki linkten erişilebilir (<https://www.tlc.gov.co/acuerdos/vigente>).

4.8 Sektörde Standartlar

Alımlarda resmi bir sertifika zorunluluğu olmamakla birlikte, NATO üyesi olmamasına rağmen küresel ortağı olmasından dolayı STANAG sertifikalarına sahip olmak ihracatçılarımıza ciddi avantaj sağlayacaktır. Bunun dışında ülke genelinde yetkili standart kuruluşu olarak 1963 yılında kurulmuş özel sektör kuruluşu olan Kolombiya Standartları ve Sertifikasyon Enstitüsü (ICONTEC) sertifikasyonları gerekebilmektedir. Superintendencia de Industria y Comercio (SIC) kurumu; ürün sertifikasyonu, kalite güvencesi, çevre sistemleri sertifikasyonu ve ülke içinde yeni ürünleri test etmek için ICONTEC'i akredite etmiştir.

ICONTEC'in temel amacı, teknik standartların, kalite güvencesinin ve ürün sertifikasyonunun geliştirilmesini teşvik etmektir ve Kolombiya'nın ulusal standardizasyon enstitüsüdür. Uluslararası Standartlar Organizasyonu (ISO) ve Uluslararası Elektro-Teknik Komisyonu (IEC) üyesidir.

4.9 Lojistik

World Economic Forum Küresel Rekabet Edebilirlik Raporu'nda, en yüksek liman altyapı kalitesine sahip ülkelerin sıralamasına göre, Kolombiya, 144 ülke arasında 77. sıradadır. Bu konuda karayolu ve demiryoluna göre daha iyi durumdadır. Liman Alt yapı kalitesine göre Kolombiya; Venezuela, Brezilya, Paraguay, Arjantin ve Peru'nun önündedir. Cartagena, Barranquilla ve Buenaventura limanları öne çıkan, uluslararası standartlardaki limanlardır. Ülkemizden çıkan bir konteyner, ortalama 20-30 gün arasında bir sürede Kolombiya limanlarına varmaktadır.

World Economic Forum Küresel Rekabet Edebilirlik raporuna göre karayolu altyapısı kalitesine göre Kolombiya 137 ülke arasında 110. sıradadır. Kolombiya'da karayolları çok yetersiz genellikle tek şeritli ve yollar dağlıktır. Yoları genellikle bakımsızdır. Yollarda bozukluk oranı bir hayli yüksektir. Bu nedenle örneğin uçakla yarım saat süren Bogota-Medellin arası karayolu ile 8 saat sürmektedir. Ülkenin toplam yol uzunluğu yaklaşık 203.000 km'dir. Toplam yolun %48'i düz yol, %29'u dalgalı ve %23'ü ise dağlık arazidedir.

4.10 Dağıtım Kanalları

İthal edilen ürünlerin çoğu, özellikle de sermaye teçhizatı ve hammaddeler hala acenteler ve distribütörler aracılığıyla satın alınırken, bazı büyük yerli imalat şirketleri bu ürünleri doğrudan ithal etmektedir. Bununla birlikte, savunma sanayi ürünlerinde esas ithalatçı kamu kuruluşları olduğu için özel sektör dağıtım kanallarına ihtiyaç duyulmamaktadır.

4.11 Ülkedeki Pazaryerleri

Kolombiya Hükümeti, "Colombia Compra Eficiente" platformunu satın alma ve tedariki stratejik bir nokta olarak kullanmaktadır. Kolombiya Hükümeti'nin tüm sektörlerdeki satın alma süreçlerini, teklifleri ve ihaleleri duyurmak için hazırladığı bir platformdur. Yerel ve uluslararası müteahhitlerin, kamu alımları konularında Kolombiya Hükümeti ile iletişime geçebilmelerinin tek yolu budur. İhale duyurusu yapılmayan savunma sanayi alımları hariç diğer savunma sanayi alımlarını bu platform üzerinden gerçekleştirilmekte olup ihracatçı firmalarımızın, proaktif olarak kayıt yaptırımlarında fayda görülmektedir (<https://www.colombiacompra.gov.co/secop/secop-ii>).

4.12 Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

ICONTEC standartları dışında savunma sanayine özel herhangi bir etiketleme şartı aranmamaktadır.

4.13 Tanıtım ve Pazarlama

Kolombiya savunma sanayi pazarına yönelik olarak Tanıtım ve pazarlama çalışmaları kapsamında aşağıda belirtilen faaliyetlerin önemli olduğu düşünülmektedir;

- Kolombiya’da ürünlerin sahada demo gösteriminin yapılması
- Kolombiyalı askeri heyetlerin Türkiye’de ağırlanarak fabrika ve demo sahası ziyaretlerinin yapılması
- Kolombiya’daki bölgenin en önemli savunma sanayi fuarı olan “Expodefensa” fuarına katılım sağlanması
- Türkiye’deki fuarlara askeri üst düzey yetkililerin davet edilmesi
- Ülke temsilcilikleri açarak temsilcilik üzerinden ilgili askeri personel ile sık sık iletişime geçilmesi
- Türkiye’den firma temsilcilerinin ilgili askeri birimlere ziyarete gelmesi

4.14 Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler

Düşük-orta gelirli bir ülke olan ve mali kural ve bütçe kısıtları nedeni ile savunma sanayine pay olarak yüksek oranda ancak tutar olarak görece düşük bütçeler tahsisatı yapılan Kolombiya’da, stratejik tercihlerden sonra fiyat alım tercihlerinde en önemli kriter olmaktadır. ABD ve NATO ile stratejik iş birliği bulunan Kolombiya, Rus, Çin ve İran ürünlerini alma konusunda isteksiz olup en son İsrail ile yaşanan politik kriz nedeni ile de İsrail ürünlerinin de pazara girişine olumlu bakmamaktadır. Bununla birlikte, uzun yıllara sâri ve yoğun bir şekilde İsrail savunma sanayi ürünlerine bağımlılığı olan Kolombiya bakım desteği alamamakta ve yeni alımlarda İsrail firmalarını alım ihalelerine davet etmemektedir. Benzer sorun, ABD ve Avrupa yaptırımları sonrası, Rus yapımı bazı savunma sanayi ürünlerinde de yaşanmaktadır. Mevcut Kolombiya ile ilerleyen olumlu, stratejik iş birliğimizin mevcut konjonktürde ihracatçı firmalarımızın tercih edilmesine katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Kolombiya hükümetinin son savunma sanayi alımlarında da görüleceği üzere yoğun olarak offset şartı ile alım yapma stratejileri öne çıkmaktadır. Ortalama %10-15 oranında offset şartı ile alımlarını yapan Kolombiya en son uçak alımında İsveç hükümetinden %100’e kadar offset şartı istemiştir. (<https://www.elcolombiano.com/colombia/aviones-saab-gripen-colombia-ventajas-y-costos-NH27026821>)

Offset uygulamaları kapsamında; teknoloji paylaşımı, lisans paylaşımı, ortak üretim, Kolombiya’da ofis açılımı, Kolombiya’da teknik eleman istihdamı, teknik eğitimler, yedek parça üretimi, know-how paylaşımı, sosyal destek programları vb. maddeler talep edilebilmektedir.

4.15 Sektörde Vergiler

Kolombiya Vergi İdaresi (DIAN) internet sitesi üzerinden GTP bazlı dış ticaret mevzuatı ve Gümrük Vergileri sorgulanabilmektedir (<https://muisca.dian.gov.co/WebArancel/DefMenuConsultas.faces>). Genel olarak savunma sanayi ürünlerinin sınıflandırıldığı 93. fasılda yer alan savunma ürünleri ithalatında, %15 Gümrük Vergisi, genel KDV oranı olan %19 oranında da KDV tahakkuk ettirilmektedir. STA’sı bulunan ülkelerden yapılan ithalatta Gümrük Vergisi sıfır olarak uygulanmaktadır.

4.16 Varsa Sektöre Yönelik ve Genel Tarife Dışı Engeller

Savunma Bakanlıkları arasında yakın zamanda imzalanması beklenen Mutabakat Zaptı, bazı ihalelerde karşı ülke firmalarından talep edilebilmektedir.

Her ne kadar “Single Counter for Foreign Trade” (“Ventanilla Unica de Comercio Exterior”) – VUCE programı genel ithalat ve ihracat için evrak sürecini önemli ölçüde kolaylaştırmış olsa da Kolombiya bürokrasisi hala hem yerli hem de yabancı şirketler için yavaş işlemeye devam etmekte olup, gümrük işlemlerin hızlandırılması için yerleşik ajanslar ile çalışılmasında fayda görülmektedir.

5. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar

Ekonomik ve politik olarak Latin Amerika bölgesinin en istikrarlı ülkelerinden olan Kolombiya’da kırsal alandaki örgütler ve güvenlik sorunu devam etmektedir. Kısa ve orta vadede, örgütlerce teknoloji kullanımının arttığı da dikkate alındığında, iç güvenlik sorununun devam edeceği ve neticesinde savunma sanayi çözümleri pazarının büyümeye devam edeceği tahmin edilmektedir.

Kolombiya’nın diğer Latin Amerika ülkeleri ile coğrafi ve kültürel yakınlığı, Bölge ülkeleri nezdinde de pazara giriş açısından firmalarımıza avantajlar sağlayarak ciddi bir pazar payına sahip olma imkânı sunmaktadır.

Kolombiya’nın geleneksel dış politika anlayışına göre savunma sanayi ihtiyaçlarının temininde bugüne kadar başta ABD, İsrail ve İspanya ile Fransa gibi bazı az sayıda Avrupa ülkeleriyle iş birliği içinde olduğu gözlemlenmektedir. Bu kapsamda, İsrail-Filistin Ekim krizi sonrası patlak veren Kolombiya-İsrail diplomatik ilişkilerinin Mayıs 2024 itibarı ile Kolombiya tarafından askıya alınmış olması önemli bir gelişmedir. Bu gelişme sonrasında Kolombiya askeri makamları İsrail menşeli sistemlerin temin ve işletmesinde sorunlar yaşayabileceklerini öngörmektedirler.

Her ne kadar İsrail’in Kolombiya makamları ile görüşmelerinde “Kolombiya’ya mevcut anlaşmalar uyarınca silah tedarik etmeye devam edeceklerini, sadece yeni silah tedariklerinin askıya alındığını” belirtmiş olsalar da Kolombiya makamlarının İsrail’den mevcut silah tedarik sözleşmelerinin sağlıklı ilerleyebileceğine inanmadıkları, bu kapsamda olası iptal/gecikmelere karşı alternatif çözüm arayışında oldukları duyumları alınmaktadır. Kolombiya’nın askeri alımlarda ağırlıklı tercihlerinden önde gelen ikinci ülke konumunda olan İsrail yerine diğer ülkelerden askeri tedarik yoluna gidebileceği, bu alanda girişimde bulunulması durumunda Türkiye’nin alternatif ülke tercihinde başı çekebileceği değerlendirilmektedir.

Askıda bulunan STA görüşmelerinin yeniden canlandırılması ve kısa sürede neticelenmesi durumunda firmalarımıza Gümrük Vergisi ve imtiyazlı pazara erişim imkanları sağlaması beklenmektedir.

Kolombiya ile savunma sanayii iş birliğimizin geliştirilmesi amacı ile yapılan görüşmeler sonucunda, “Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı ile Kolombiya Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı arasında Savunma Sanayii İş birliği Anlaşması (SSİB)” ve Türkiye-Kolombiya Savunma Sanayii İş birliği Mutabakat Zaptı (MOU) imzalanması yönünde çalışmalar yürütülmektedir. Bu anlaşmaların da ihale süreçlerinde firmalarımıza avantaj sağlaması beklenmektedir.

6. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler

Savunma sanayinde yerli üretimin sınırlı olduğu Kolombiya’da, savunma sanayi ABD ve özellikle İsrail sistem ve ürünlerine bağlı olup, yüksek maliyetli olmasına rağmen yine aynı ülke firma ve sistemleri tercih edilebilmektedir. Kolombiya’nın savunma sanayinde dış ticaret alışkanlıkları ve tercihleri bakımından ABD ve diğer bölge ülkeleri öncelik taşımakta olup, bu ülkelerle STA imzalamış olması, zaten coğrafi yakınlıkları sebebiyle ülkemiz karşısında avantajlı olan söz konusu ülkeler karşısında rekabet gücümüzü azaltmaktadır. İsrail ile politik sorunlar yaşanmasına rağmen, bakım ve onarım ihaleleri İsrailli firmalara verilmeye devam etmektedir. Kolombiya ile AB arasında imzalanan

Serbest Ticaret Anlaşması da 2013 yılından beri yürürlükte olup en son jet alım ihalesi İsveçli SAAB firmasına verilmiştir.

Türkiye ile Kolombiya arasındaki savunma sanayi alanındaki ticari ilişkiler, Latin Amerika ülkelerinin büyük kısmında olduğu gibi coğrafi uzaklık nedeniyle nakliye süresinin uzunluğu ve navlun bedellerinin yüksekliği, ülkemizde İspanyolca diline hâkim ihracat personelinin yetersizliği gibi sebeplerle yeterli seviyede değildir. Çin ve diğer ülkelerin bölgedeki yatırımları ve nakliye sürelerini ve navlun maliyetleri düşürme faaliyetleri ihracatçılarımızın rekabet şartlarını ayrıca zorlaştırmaktadır.

Son olarak hükümet üst/alt düzey kamu görevlilerinin çok sık aralıklarla istifa etmesi/değiştirilmesi de iş geliştirme faaliyetlerini olumsuz etkileyebilmektedir.

7. Savunma Sanayinde İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler

Öncelikle Kolombiya pazarına açılacak savunma sanayi firmalarımızın Kolombiya ve Latin Amerika pazarını stratejik hedefleri arasına almalarının önemli olduğu değerlendirilmektedir. Yoğunlaştırılmış pazara giriş faaliyetleri kapsamında bu raporda özetlenen hususlar nedeni ile, Kolombiya’da bir temsilcilik açılması, Müşavirliklerimiz ile koordineli bir şekilde yoğun lobi faaliyetleri yürütülmesi vb. girişimlerin Kolombiya’ya ihracatın geliştirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

Yine, firmalarımızın offset vb. uygulamalar kapsamında teknoloji bilgi birikimi alanında paylaşımına açık olmaları önemli bir avantaj sağlayacaktır. Bu kapsamda, Kolombiyalı askeri personelin firma bünyesindeki kapasite geliştirme projelerine davet edilmeleri, demo ürünlerin Kolombiya’ya getirilmesi, askeri heyetlerin Türkiye’ye davet edilmesi hususları da ihracata yönelik önemli katkılar sağlayacaktır.

İlgili savunma sanayi fuarlarına düzenli katılımın da firma ve ülke bilinirliği açısından önemli olduğu unutulmamalıdır.

8. Genel Değerlendirme

Özellikle Türkiye’nin Kolombiya’ya olan savunma sanayi ürünleri ihracatı potansiyelinin çok altındadır. Kolombiya’da iş adamlarımıza yönelik bir ön yargı bulunmamakta olup, yalnızca ülkemiz hakkında bilgi eksikliği söz konusudur. Gelişen ilişkiler ve mevcut politik konjonktürün de olumlu etkisi ile, yoğun pazara giriş faaliyetleri neticesinde, Kolombiya ve Latin Amerika savunma sanayi pazarlarında ihracatçılarımızın önemli bir pay alabileceği değerlendirilmektedir.

9. Yararlı Adresler

Kolombiya Savunma Bakanlığı
<https://www.mindefensa.gov.co/>
Carrera 54 N° 26 – 25 CAN, Bogotá - Kolombiya
PBX (57-601) 315 0111

Ejército Nacional de Colombia
<https://www.ejercito.mil.co/>
Carrera 54 # 26 - 25 | Bogotá D.C
+57 601 222 0950

Policia Nacional
<https://www.policia.gov.co/>

Carrera 59 26-21 CAN, Bogotá – Kolombiya
PBX: +57 6015159000

Fuerza Aeroespacial Colombiana
<https://www.fac.mil.co/>

Armada Nacional
<https://www.armada.mil.co/>

INDUMIL (Kolombiya Askeri Sanayi)
<https://www.indumil.gov.co/en/>

COTECMAR (Denizcilik ve Nehir Denizcilik Endüstrisinin Gelişiminden sorumlu Bilim ve Teknoloji Ajansı)
<https://www.cotecmar.com/>

CIAC (Kolombiya Havacılık Endüstrisi Şirketi)
<https://ciac.gov.co/>

Secretaría Distrital de Seguridad, Convivencia y Justicia de Bogota
<https://scj.gov.co/es>
<https://bogota.gov.co/sdqs/crear-peticion>
+(57) 601 3779595 Ext.1136.
Av. Calle 26 # 57 – 83 Torre 7 Piso 1 Local 103

10. Kaynakça

DIAN (Kolombiya Gümrük ve Maliye İdaresi)
<https://www.dian.gov.co/dian/cifras/Paginas/EstadisticasComEx.aspx>

El Colombiano
<https://www.elcolombiano.com/>

Global Firepower
<https://www.globalfirepower.com/>

Infodefensa
<https://www.infodefensa.com/portada-colombia.php>

Kolombiya Savunma Bakanlığı
<https://www.mindefensa.gov.co/>

SICEX Database
<application.sicex.com>

Stockholm International Peace Research Institute
<https://www.sipri.org/>

Ticaret Bakanlığı İstatistik Bilgi Sistemi
<https://eortak.dtm.gov.tr/eortak/login/listApplications.htm>